

Werk

Label: Article

Jahr: 1872

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?31311028X_0001|log34

Kontakt/Contact

[Digizeitschriften e.V.](#)
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

$$\frac{\sin x}{1^2} - \frac{\sin 3x}{3^2} + \frac{\sin 5x}{5^2} - \dots = \frac{1}{4} \int_0^1 \frac{dz}{z} \ln \frac{1+2z \sin x + z^2}{1-2z \sin x + z^2}.$$

Řada tato má hodnotu $\frac{\pi x}{4}$ aneb $\frac{\pi}{4}(\pi-x)$, podle toho, je-li

$0 \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ aneb $\frac{\pi}{2} \leq x \leq \pi$ *), tedy

$$(22) \quad \int_0^1 \frac{dz}{z} \ln \frac{1+2z \sin x + z^2}{1-2z \sin x + z^2} = \pi x \text{ aneb } \pi(\pi-x).$$

Hodnotu πx tohoto integrálu zjednáme si také ze vzorce (16), píšeme-li v něm $\frac{\pi}{2} - x$, $\frac{\pi}{2} + x$ místo x a odečteme-li oba nové vzorce, čímž se objeví také integrál (22).

Jest-li $x = \frac{\pi}{2}$, jde z (22)

$$(23) \quad \int_0^1 \ln \frac{1+z}{1-z} \frac{dz}{z} = \pi^2.$$

Že vzorce napřed uvedené zahrnují v sobě ještě hojnost jiných, jest patrné.

Vůbec výrazy logaritmické zde uvedené tvoří s jakousi funkcí x zvláštní typus integrálů v mezích 0 a 1, s kterými, jak známo, nejprve *Euler* ve svém díle o integrálním počtu se zanašel. Později uvádí *Legendre* tyto integrály pod jmenem Eulerovských ve svém „*Traité des fonct. ellipt.*“

O základních vzorcích goniometrických.

(Podává *A. Pánek*.)

Spůsobů, jakými lze vyvinouti známé vzorce pro $\frac{\sin}{\cos}(\alpha \pm \beta)$, jest velmi mnoho, takže v rozličných knihách učebných s rozličnými se setkáváme. Nejjednodušší jsou arci takové, které vyžadují nejméně přípravy a nejrychleji vedou k cíli. A k těmto patří, tuším, také i následující:

*) *Mayer*, Vorlesungen ü. d. Theorie d. bestimmten Integrale. Leipzig, Teubner, 1871., pag. 265.